

- Meteorologene i Bergen har mye å melde.
- Det hvite praktbygget rommer kompetanse i superklasse.

Her er vervarslinga på

– Vi snakker om været vi også, som vanlige folk.

Statsmeteorolog Harald Abildsnes (58), administrativ nestleder for region vest, Meteorologisk institutt, ser ut av vinduet på heftig regn og svarte skyer.

– Jeg møtte en kollega i døren i morges. «Huff, for et vær», smiler han lunt.

– Godt vi er inne i dag, sier han i den hvite praktbygningen til geofysisk institutt hvor Vervarslinga på Vestlandet holder til.

De fleste værnygjerrige finner frem på yr.no, men mange ringer for å spørre. Harald synes det er helt greit:

– Uansett vær. Om det er tørt eller vått, så spør folk oss om været.

«DALSTROKA INNAFOR»: Den voksne bergensgarde husker sikkert værmeldingene på radio i gamle dager. Men «dalstroka innafor» og »Bergensbanen fra Voss til Geilo», er helt ute. Nå er det spesialsendinger som gjelder.

Foran mikrofonen i studio sitter meteorologisk konsulent Olaug Haugstad (60) og leser spissfindighetene om været for kysten og havområdene til DAB- og satellittradio. Før hun springer innom to skjermer for å oppdatere kystvarsel fra statsmeteorologene, og løper så opp trappene til toppen av det ærverdige bygget.

– Ahhh, sier hun glad i blåsten og registrerer fysisk, med eget blikk og kompetanse, sikt, type skyer. Hun måler nedbør og i det hele tatt. Olaug har jobbet her siden 1988.

– Et fantastisk levende, faglig tungt og uformelt miljø. Ikke rart vi får «Omdømmeprisen», sier hun om arbeidsplassen. For sånn er det her: Ingen slutter.

FLYTRØST: – 20 år og to måneder, oppsummerer statsmeteorolog Reidun Holmøy (47), seksjonsleder for flyværtjenesten om hvor lenge hun har jobbet her etter hun var assistent i studietiden. Hun stortrives.

For alle dere med flyskrekk: Reidun skal du være glad for! Hvis du leser været på yr.no før du flyr, får du ikke vite det pilotene får vite. Du hadde ikke skjont det heller.

«ENBR FEW015TCU BKN30 TEM-PO 1906/1924 4000-SHRA», hadde ikke sagt deg noe, sant?

– Internasjonale kodesystem. Pilotene i hele verden er helt avhengige av det, forteller Reidun enkelt.

Alt du er redd for av saker som ising, turbulens – i alle luftens nivåer. Vindstyrke opp og ned og sidelengs, lyn og alle verdens værdetaljer oppdateres kontinuerlig. For ikke å snakke om når vulkaner er i nærheten.

I «Flykroken» sitter Hallvard Larsen (47) foran elleve skjermer. Noen viser, for oss utenforstående, ubegripelige målinger og grafer, andre viser levende bilder i alle retninger fra tårnet på Flesland, på Sotratoppen, Sola flyplass, Værnes, Gardermoen. Og satellittbilder.

– Så du kan være trygg når du flyr, trøster Reidun.

BØLGER: Ekstreme bølgevarsler. Kan du tenke deg? Når bølgen går himmelhøye på Ekofisk og Valhall, som står på fjellmasse 3000 meter under og trykker seg sammen. Og tusen arbeidere må evakueres?

– Det er vi som trykker på evakueringsknappen som setter i gang mangemillionersprosjektet, sier og Anne Karin Magnusson (52), seniorforsker med doktorgrad i fysisk oseanografi. Da er det godt de er superdyktige på langtidvarsler.

Anne Karin er med i EU-prosjektet «Extreme Seas». Deres kunnskap er også grunnlag for design av skip. På hennes avdeling forskes det på vindmøller, oljedriftmodeller, hundreårsbølger og havmodellering.

Ole Johan Aarnes (35) er stipendiat for å ta PHD (doktorgrad) på bølgeklima.

– Jeg var bølgesurfer, så det er jo helt naturlig at jeg studerer bølger.

– Fremtiden trenger bølgeenergi. Det er enorme krefter i havet. Mange Petter-Smart'er spør oss om faglige ting.

– Vi må bevise det matematikerne gjør, så dette er matnyttig.

Bølgemiljøet i verden er ganske lite, så hvert år møtes de for å jobbe fag.

– Nå forbereder jeg konferansen på Hawaii, sier Anne Karin som har jobbet her i 25 år.

Gjett om hun smiler.

MATTE-FRELST: På gresset utenfor Vervarslinga for Vestlandet, vet du? Du har sikkert sett det inngjerdede området med et lite, hvitt hus og alskens merkelige måleinstrumenter?

– Å måle vannkannene inne i «hytten», er nå historie, forklarer Eldar Gacanica (37).

Men nedbørsmengden i instrumentet bortenfor, måles hver dag for å sammenligne med de automatiske målingene. Eldar jobber med kvalitetssikring av observasjonene. Ikke bare her, men informasjon fra oljeplattformer og en hel masse andre, intrikate saker.

– Matte er supergøy, stråler Eldar.

– Jaha?

– Det er bare det at så mange tror at det er vanskelig. Da blir jo ting vanskelig. Og mange forbinder matte med de flinkeste elevene.

– Det jo bare tull. Å forstå matte, er psykologi. En dårlig mattekarakter er bare tall. De fleste kan bli gode i matte. Så sett i gang: Studer matte og bli meteorolog.

TOVE GULBRANDSEN
(tekst og foto)

» FAKTA «Omdømmeprisen» 2011

» Meteorologisk institutt fikk i høst «Omdømmeprisen» på grunnlag av det fantastiske resultat at de har inntatt 1.-plassen i rangering av offentlige etater på «Totalinntrykk» seks år på rad. De har også vært aller best på «Åpenhet og informasjon» og «Kompetanse og fagkunnskap».

» Sammenholdt med resultater fra alle omdømmeundersøkelser Synovate gjennomfører, er det ingen bedrifter, offentlige etater eller organisasjoner som kan vise til et så utbredt godt omdømme over så lang tid. Resultatene viser at praktisk talt alle nordmenn kjenner Meteorologisk institutt og har en positiv holdning til det. I tider med tydelige klimaendringer, hyppigere ekstremvær og stadig økende oppmerksomhet om været i mediene, er høy faglig standard, stor tillit og godt omdømme en absolutt forutsetning for at instituttet skal nå sine mål og fylle sin rolle i samfunnet.

Les mer: www.met.no og yr.no

OBSERVASJONER: Olaug Haugstad (60),

SUPERGØY!: – Matte er supergøy og ikke noe å være redd for, sier Eldar Gacanica (37).

ALLE DETALJER: Hallvard Larsen (47), meteorologisk konsulent, overvåker været rundt alle flyplasser i Norge.

Vestlandet

SØNDAG

meteorologisk konsulent, gjør fysiske observasjoner av været. Dessuten leser hun været på DAB- og satellittradio.

ÆRVERDIG: Statsmeteorolog Harald Abildsnes (58), administrativ nestleder for regionen ved bysten av Vilhelm Bjerknes.

... og her er meteorologiens far

Bergen har en lang historie som senter for værvarsling.

Meteorologisk observatorium i Bergen, som senere ble døpt Værvarslinga på Vestlandet, ble opprettet i 1903, og grunnlagt av Vilhelm Bjerknes.

Vilhelm Friman Koren Bjerknes (1862 -1951) var fysiker og meteorolog. Han grunnla Bergenskolen innen meteorologi og var opphavsmann til moderne værvarsling. Bergenskolen har vært grunnleggende for all moderne numerisk værvarsling. Fremdeles brukes hans teorier.

Bjerknes var med å grunnlegge Værvarslinga på Vestlandet. Han har fått oppkalt et krater etter seg på Månen, og et krater på planeten Mars. Og en lang vei på Landås her i Bergen.

I 2003 opprettet Norges forskningsråd Bjerknes senter for klimaforskning i Bergen.

PÅ BØLGELENGDE: Ole Johan Aarnes (35), stipendiat for PHD (doktorgrad) og Anne Karin Magnusson (52), seniorforsker med doktorgrad i fysisk oseanografi.

PILOTENES INFORMANT: Statsmeteorolog Reidun Holmøy (47), seksjonsleder i flyværtjenesten.